

Granskning av kostnader för Osbys gymnasieskolor

Mona Fridell, avdelningen för ekonomi och styrning
Annika Hellewell, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad

Upplägg av presentationen

- Bakgrund: uppdrag och gymnasieskolorna i Osby
- Nyckeltal och kostnader för gymnasieskolan
- Vad vi har sett
- Medskick från SKR

Uppdraget

Att göra en utredning och analys av kostnaderna för kommunens gymnasieverksamhet eftersom verksamheten uppvisar höga kostnader enligt nationell jämförelsestatistik i Kolada.

Uppdraget genomförs i form av dels intervjuer (politiska nivån och tjänstemannanivån), dels analyser av kommunens kostnader.

Gymnasiesärskolan ingår men ska särredovisas. Vuxenutbildningen ingår inte.

Följande ska ingå i uppdraget:

- analys av kommunens kostnader i förhållande till riket och liknade kommuners gymnasieverksamhet,
- redovisning av troliga orsaker till skillnader,
- rekommendationer på åtgärder för att minska kommunens kostnader.

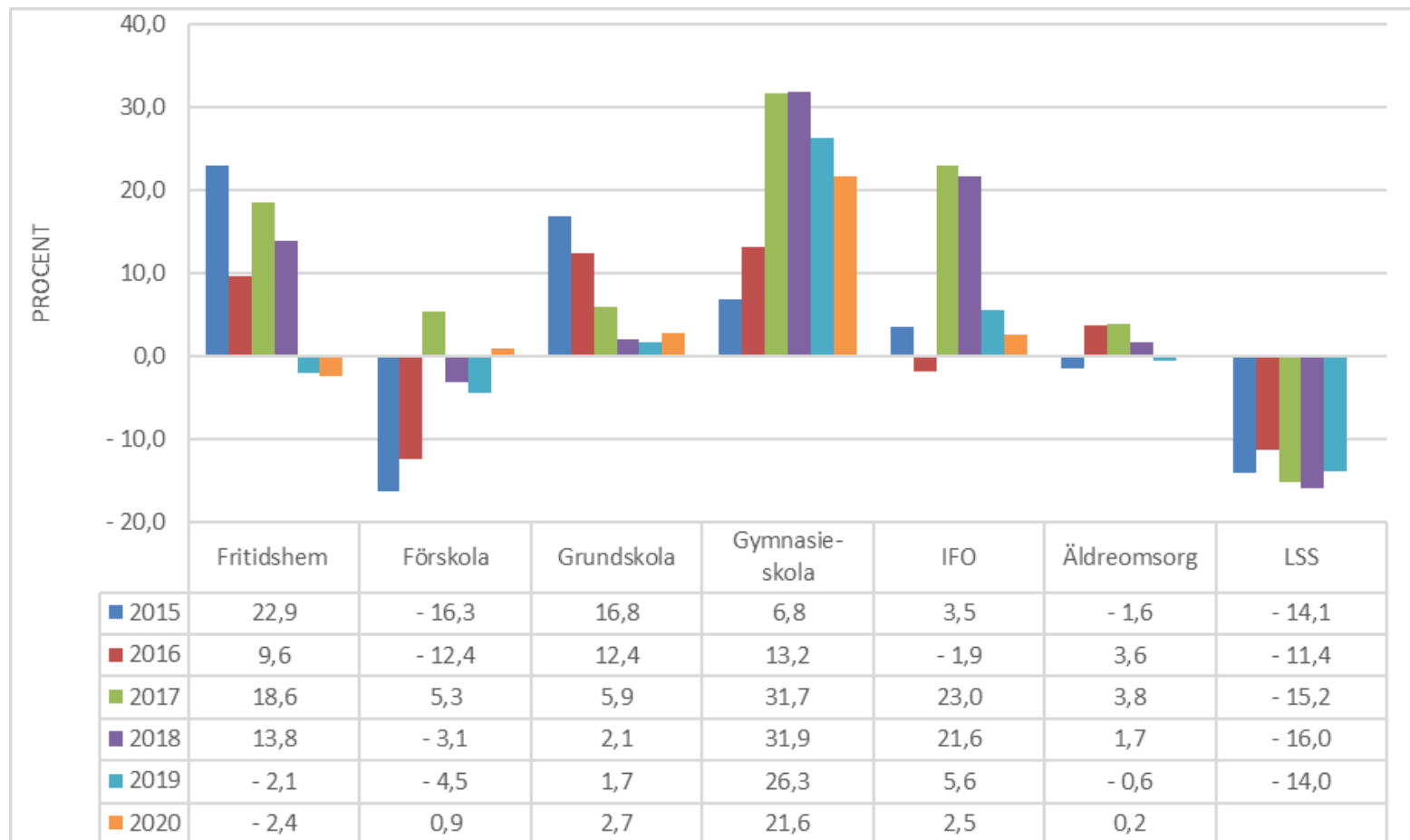
Kommunen ska erbjuda en gymnasieutbildning med god kvalitet och också ha en god ekonomisk hushållning

- Enligt skollagen är det är kommunens ansvar att ungdomarna i kommunen erbjuds en gymnasieutbildning av god kvalitet. Utbildningen ska så långt som möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål.
- Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet.
- Det kan vara en svår balans mellan god kvalitet och hög måluppfyllelse i utbildningen i förhållande till en god ekonomisk hushållning.

Gymnasieskolorna i Osby

- **Eckbackeskolan** – gymnasieskola (2 skolenheter/rektorsområden)
 - 410 elever
 - erbjuder 5 yrkesprogram, 4 högskoleförberedande program och 4 introduktionsprogram
- **Yrkesskolan** – gymnasiesärskola, introduktionsprogram (IM)
 - 42 elever, varav 29 elever på IM och 13 elever som tillhör gymnasiesärskolans målgrupp
 - erbjuder 4 nationella program (gymnasiesärskolan), 2 introduktionsprogram
- 51 procent av Osby-ungdomarna går i kommunen gymnasieskolor (riket 50,2), 40 procent går i gymnasieskola i annan kommun, 9 procent går i en fristående gymnasieskola

Nettokostnadsavvikelser

Nettokostnadsavvikelse 2020

Osby 2020	Fritidshem	Förskola	Grundskola	Gymnasie- skola	IFO	Äldre- omsorg	Total
Nettokostnad kr/inv	1 462	6 302	12 730	5 096	4 349	14 588	44 527
Referenskostnad Kr/inv	1 499	6 246	12 394	4 192	4 243	14 552	43 126
Nettokostnadsavvikelse kr/inv	-36	57	335	904	106	36	1 401
Nettokostnadsavvikelse %	-2,4%	0,9%	2,7%	21,6%	2,5%	0,2%	3,2%
Nettokostnadsavvikelse mnkr	-0,5	0,7	4,4	11,9	1,4	0,5	18,5

Kostnadsutjämnning gymnasieskolan

Aktuella indikatorer

- Ungdomar i åldrarna 16–18 (123 600 kr/ungdom 2020)
- Programvalsfaktor (prislappar för 35 olika program) samt kompensation för 19-20 åringar i gymnasiet samt 16-18 som INTE går i gymnasiet
- Bebyggelsestruktur
- Lön
- Befolkningsförändringar 16-18 år

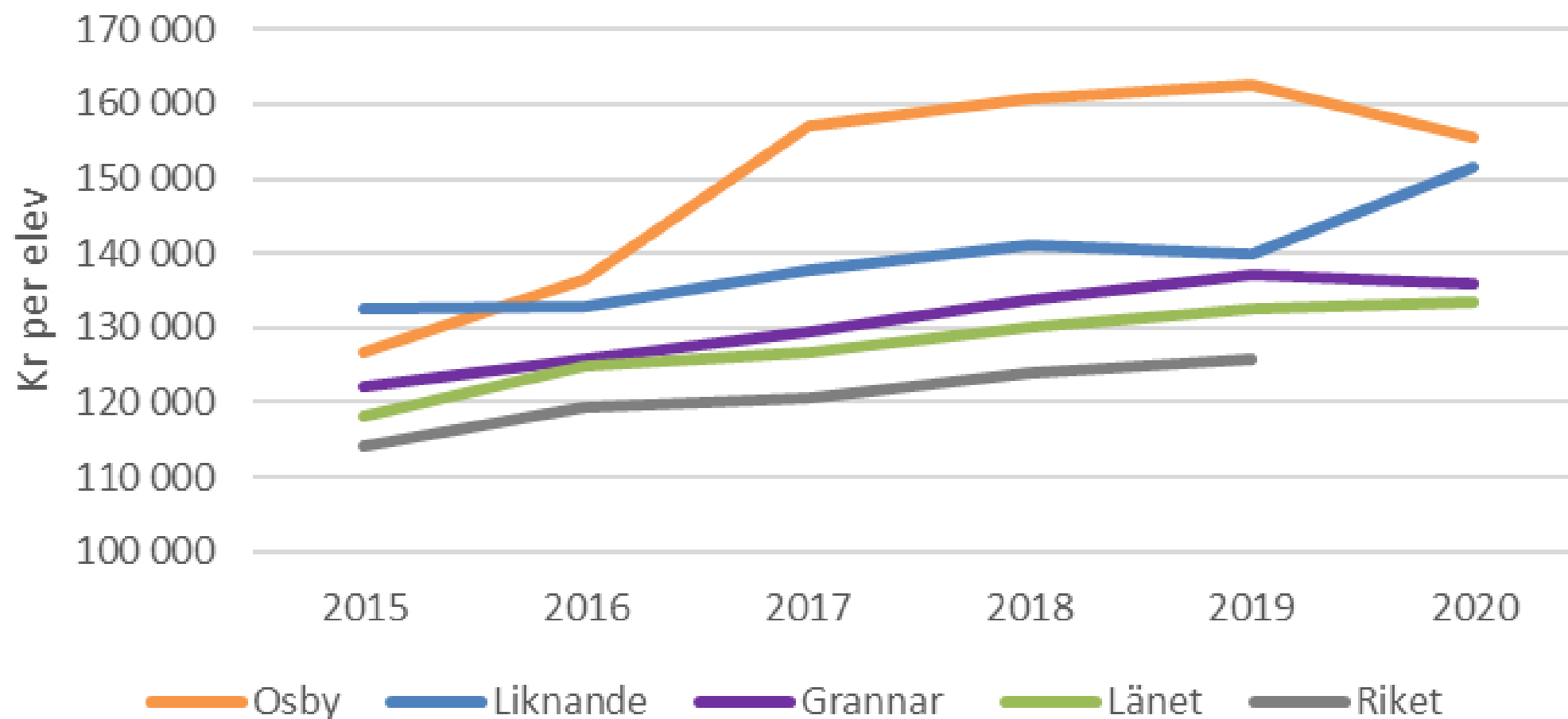
Osbys kostnadsutjämnings gymnasieskolan

Utjämningsår	Ålderssättning	Geografi	Program - valsfaktor	Löner	Bef. Ökning	Bef. Minsk	Standard Riket kostnad	Bidrag/ avgift inkl uppräkn	
2020	3 895	-6	142	-38	-9	10	3 994	3 895	102
2021	4 182	-6	105	-40	-10	14	4 246	4 057	192
2022 prognos	4 299	-5	-33	-41	-14	-5	4 200	4 149	52

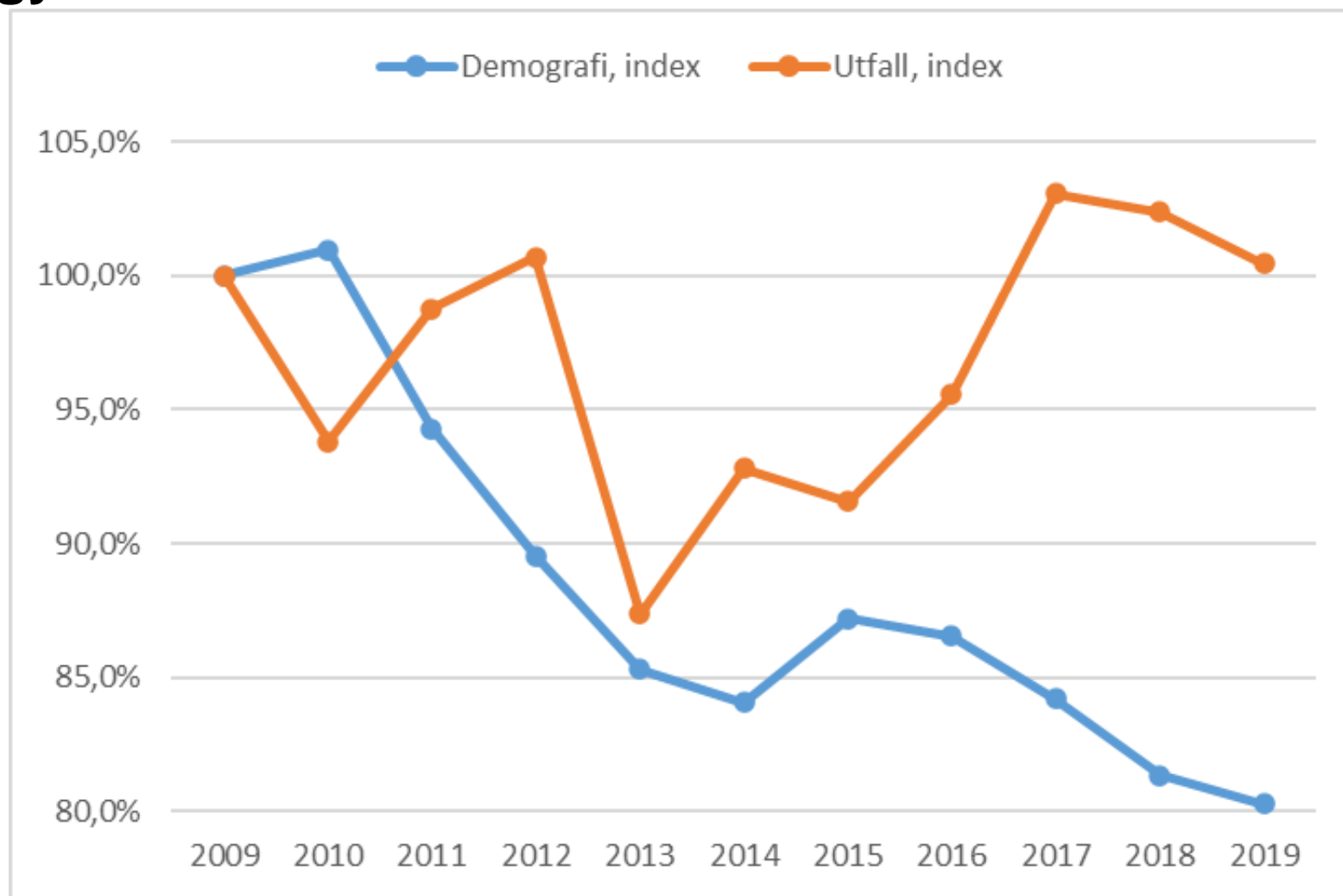
Nyckeltal – jämförelse med andra

Liknande kommuner	Grannar
Askersund	Hässleholm
Hallsberg	Kristianstad
<i>Lilla Edet</i>	Markaryd
Olofström	Olofström
Ovanåker	Älmhult
Strömstad	Östra Göinge
Tierp	

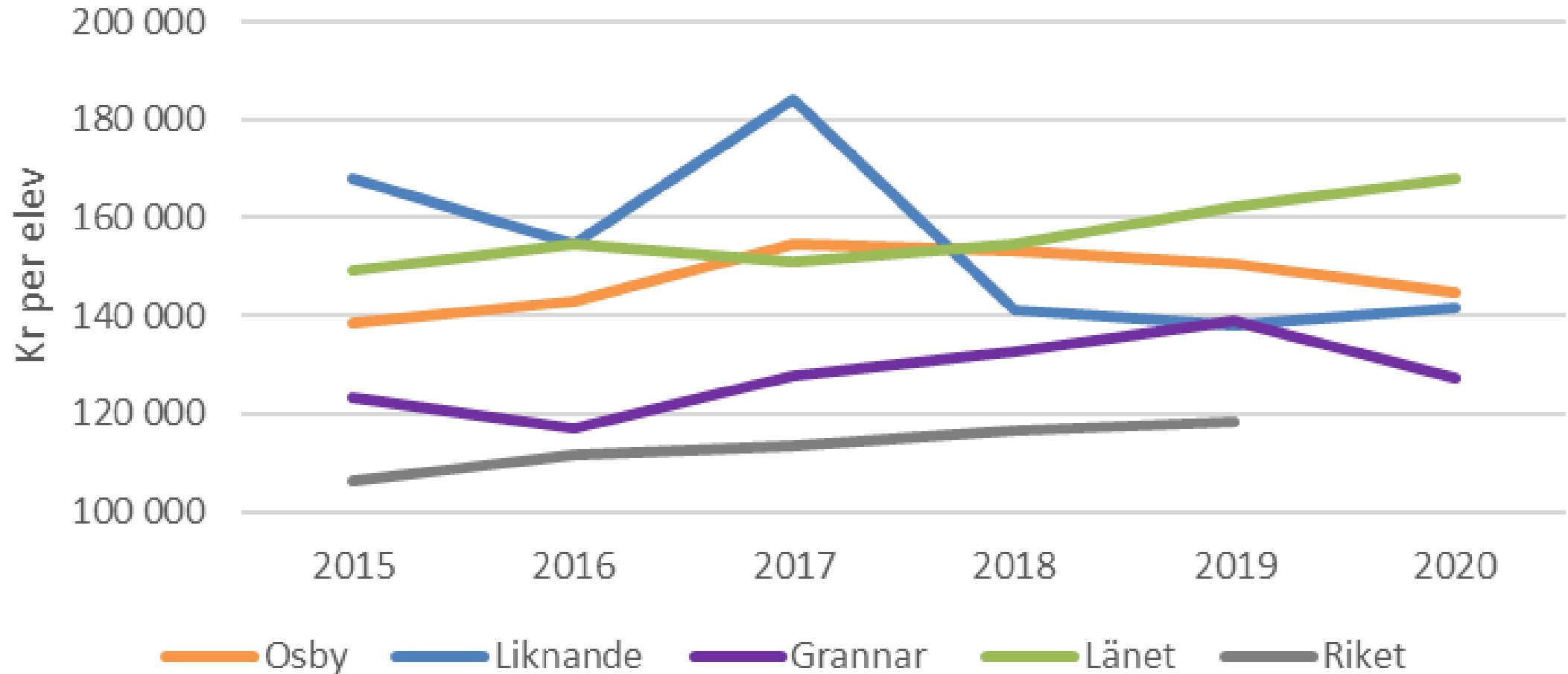
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev

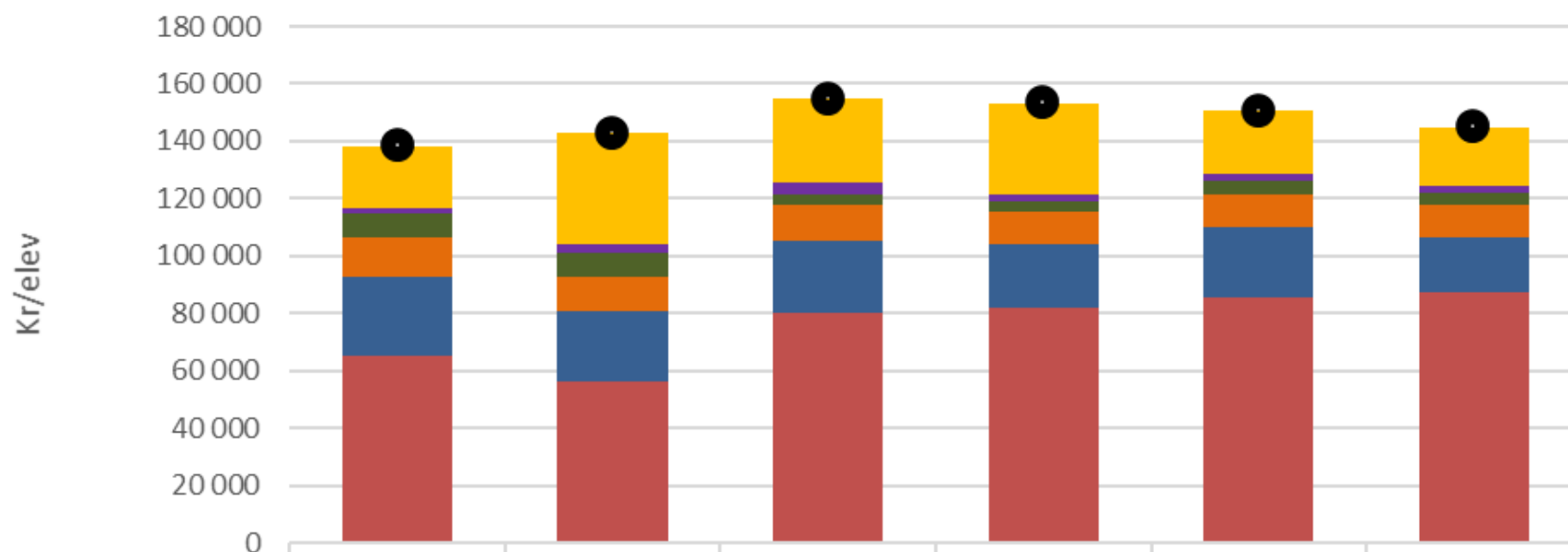
Utveckling faktiska kostnader 2009-2019 jämfört med demografi, gymnasieskola

Kostnad kommunal gymnasieskola, kr/elev

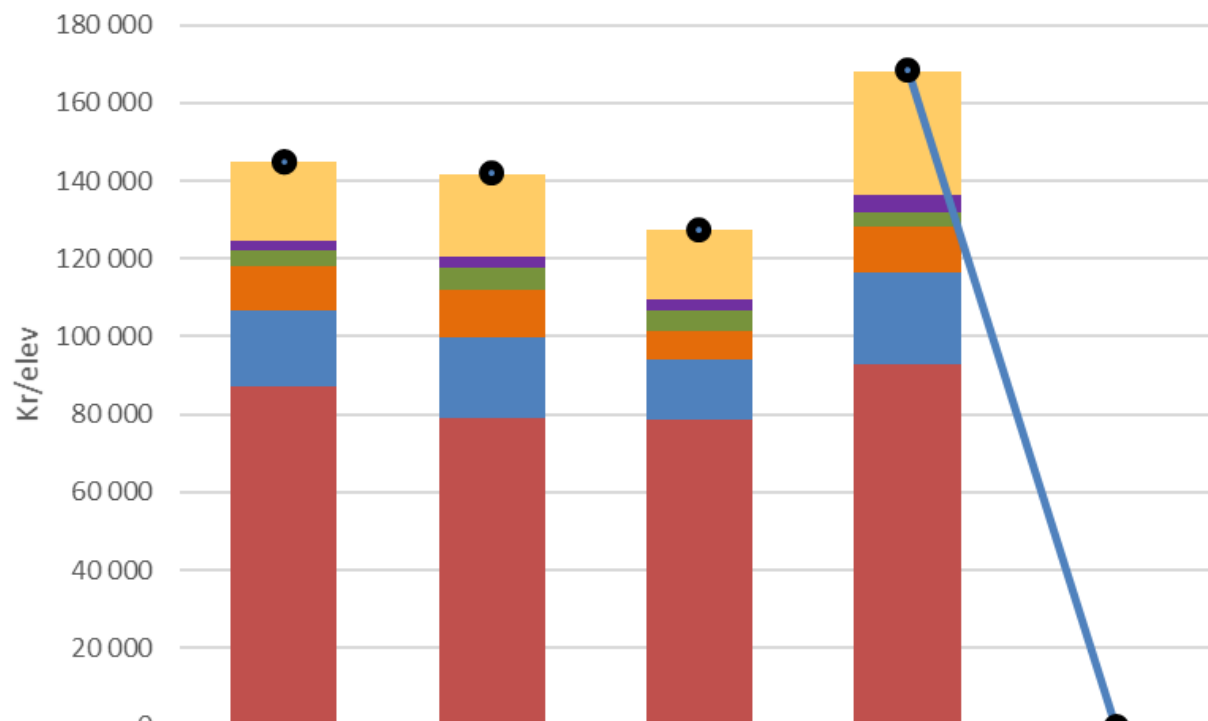

Kostnad för kommunala gymnasieskolans delar, kr/elev

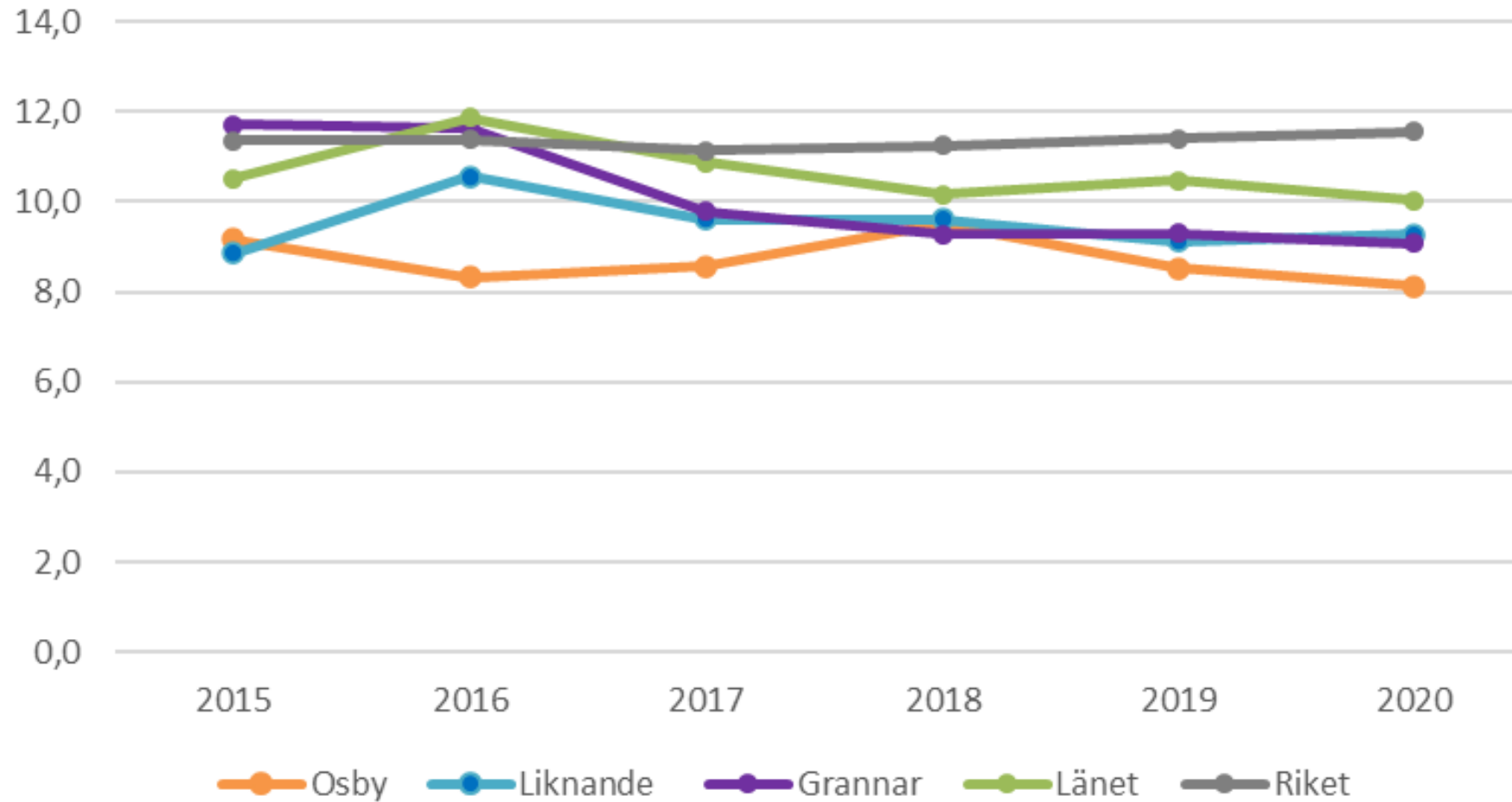
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
■ Övriga kostnader	21 513	38 839	29 354	32 169	21 680	20 049
■ Elevhälsa	2 130	2 624	3 757	2 113	2 789	2 630
■ Måltider	7 886	8 654	3 536	3 853	4 345	4 059
■ Lärverktyg	14 128	11 611	12 816	11 275	11 773	11 304
■ Lokaler	27 572	24 876	25 091	22 225	24 340	19 534
■ Undervisning	65 117	56 185	80 213	81 760	85 537	87 173
● Total kostnad	138 345	142 789	154 766	153 394	150 465	144 749

Kostnad 2020 för kommunal gymnasieskola, kr/elev

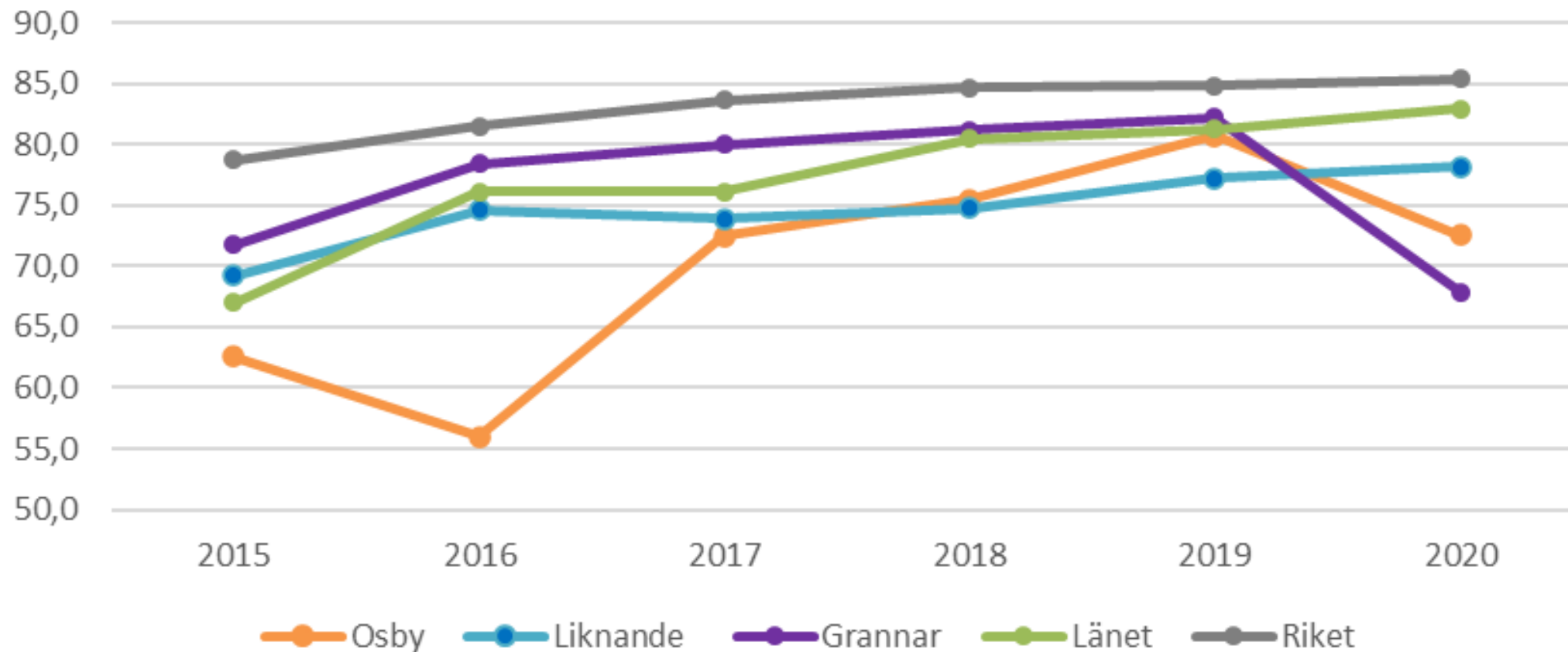

	Osby	Liknande	Grannar	Länet	Riket
Övrigt	20 049	21 206	18 010	31 791	0
Elevhälsa	2 630	2 996	2 685	4 524	0
Måltider	4 059	5 557	5 166	3 793	0
Lärverktyg	11 304	12 270	7 611	11 666	0
Lokaler	19 534	20 882	15 150	23 476	0
Undervisning	87 173	78 901	78 761	92 874	0
● Totalt	144 749	141 812	127 383	168 124	0

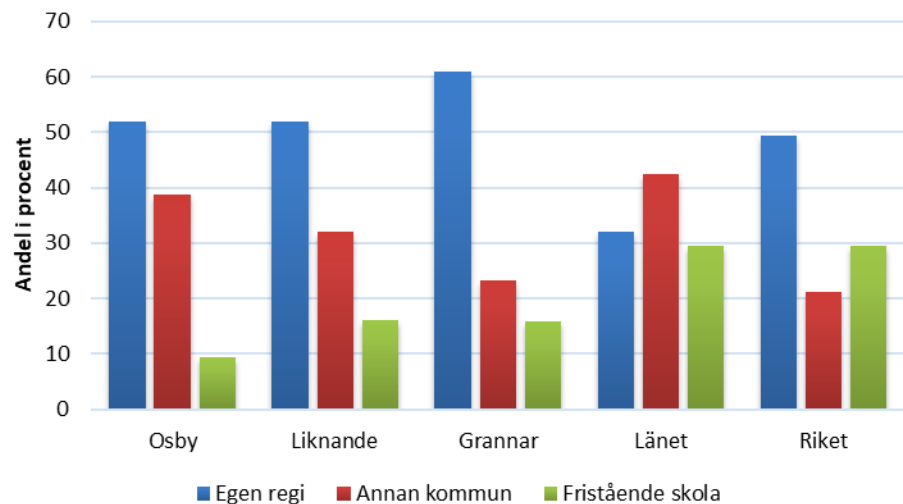
Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal gymnasieskola, antal.

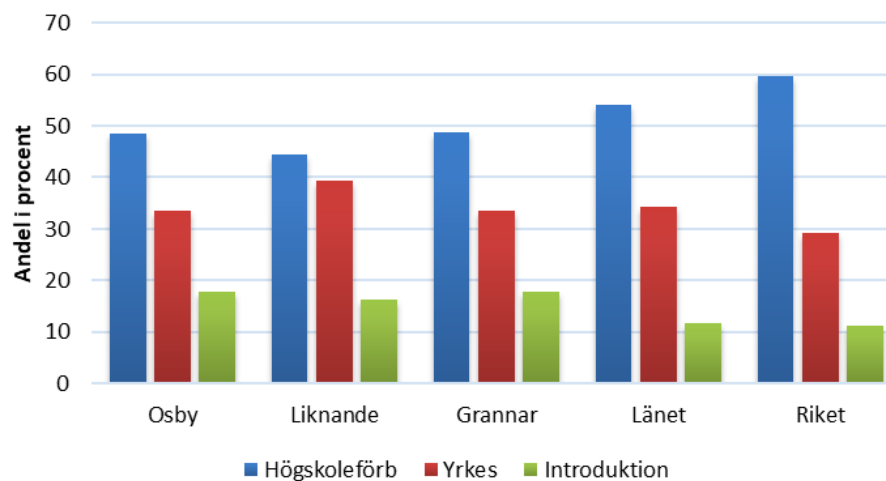
Lärare (heltidstjänst) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)

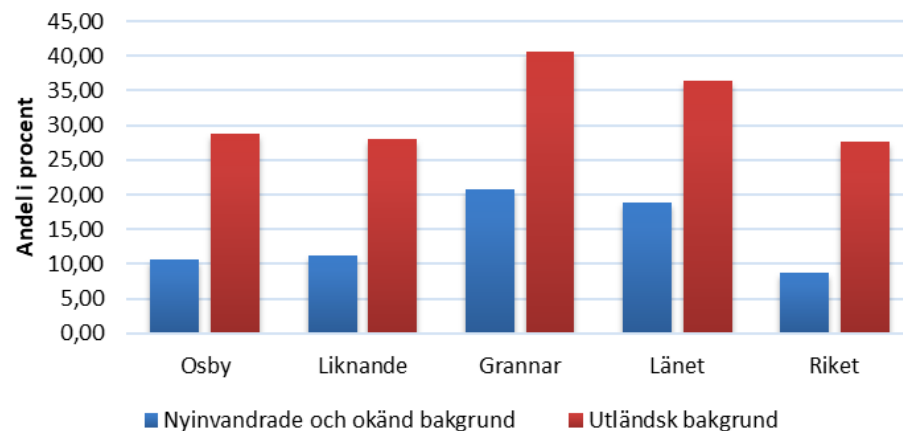
Elever, andel per huvudman

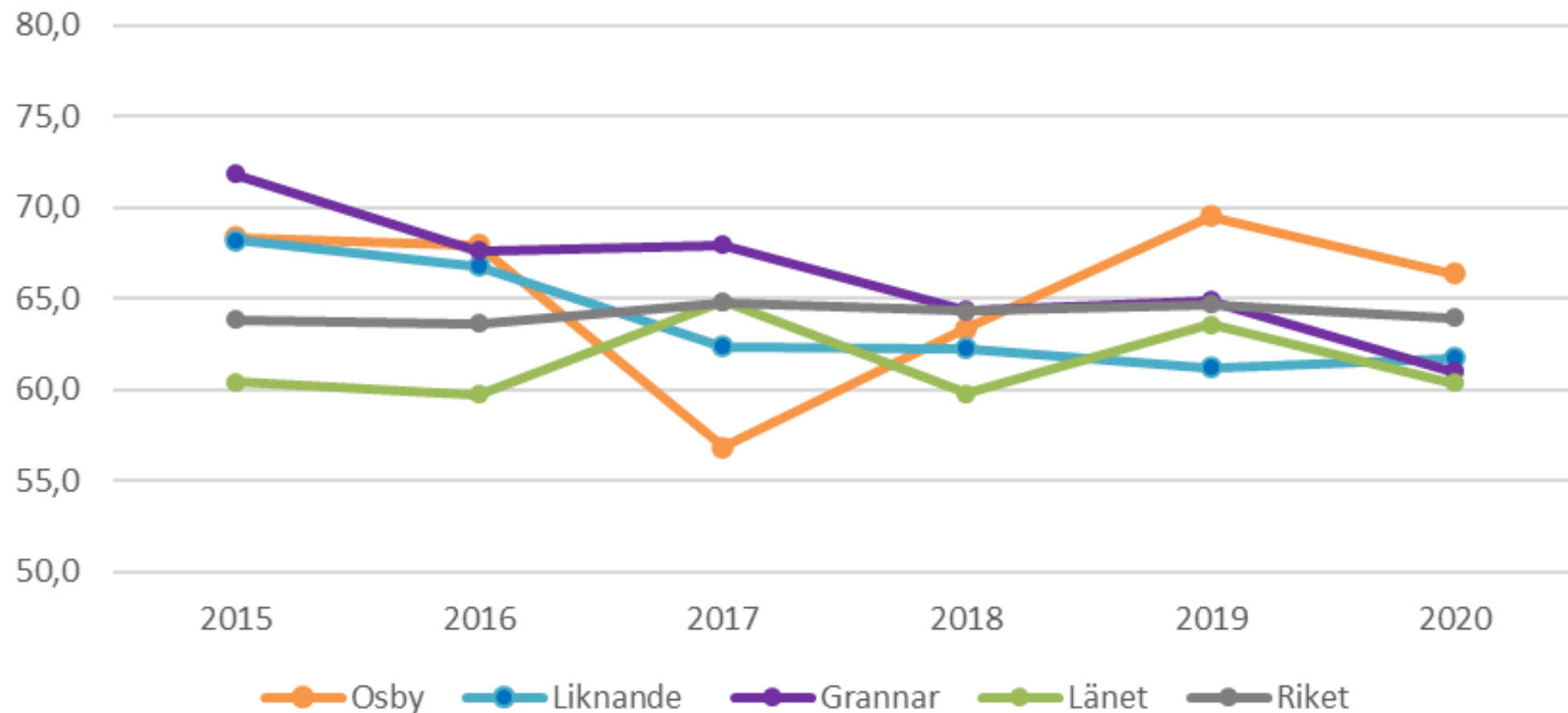
Elever, andel per programtyp

Eleverna bakgrund i kommunal gymnasieskola, andel

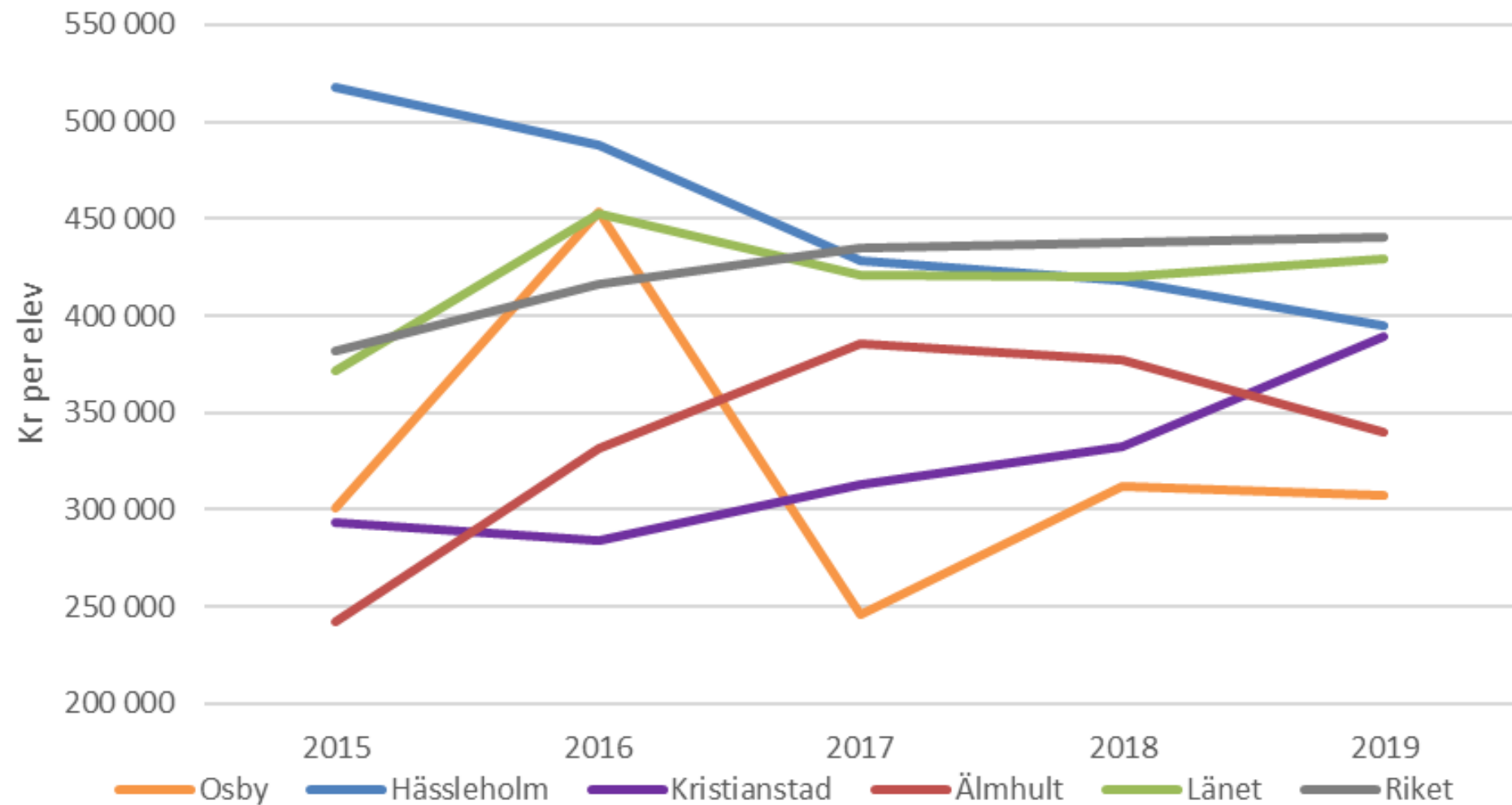
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)

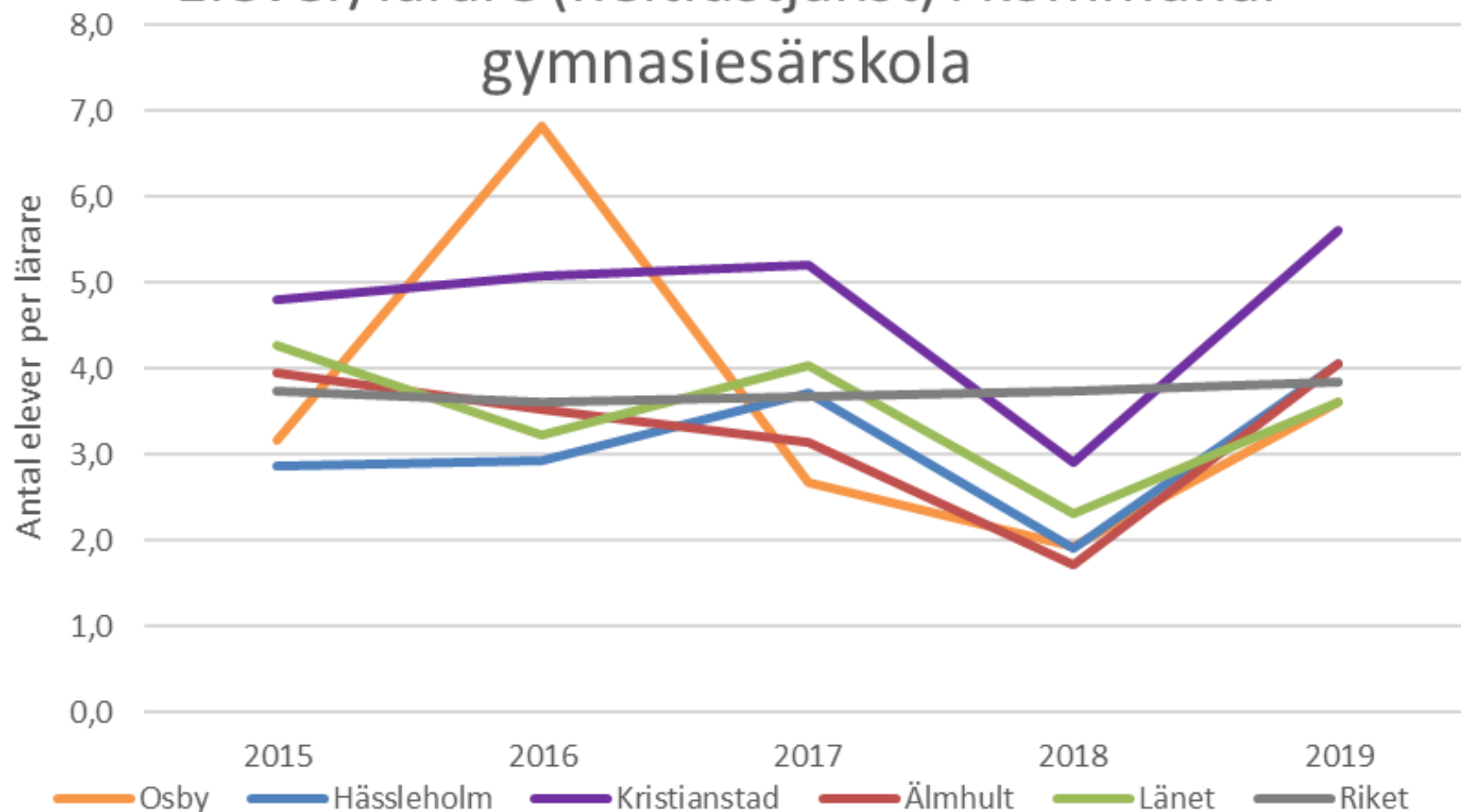
Genomsnittspriser gymnasieskolan

Genomsnittligt pris	Summa per elev	Per elev exkl IM	Om rikspris exkl IM
Kostnad alla folkbokförda elever	128 942	111 499	108 766
- varav elever i egen regi	134 035	101 622	97 404
- varav elever hos annan huvudman	123 353	121 921	119 084
Pris från andra kommuner för elever i Osby	121 924	111 188	
Pris för elever hos andra huvudmän på Osbyprogram	104 505	100 886	
Om elever som går i annan kommun skulle gå i Osby	109 714	106 272	
Om elever i Osby skulle gå i hos annan huvuman	121 997	100 823	

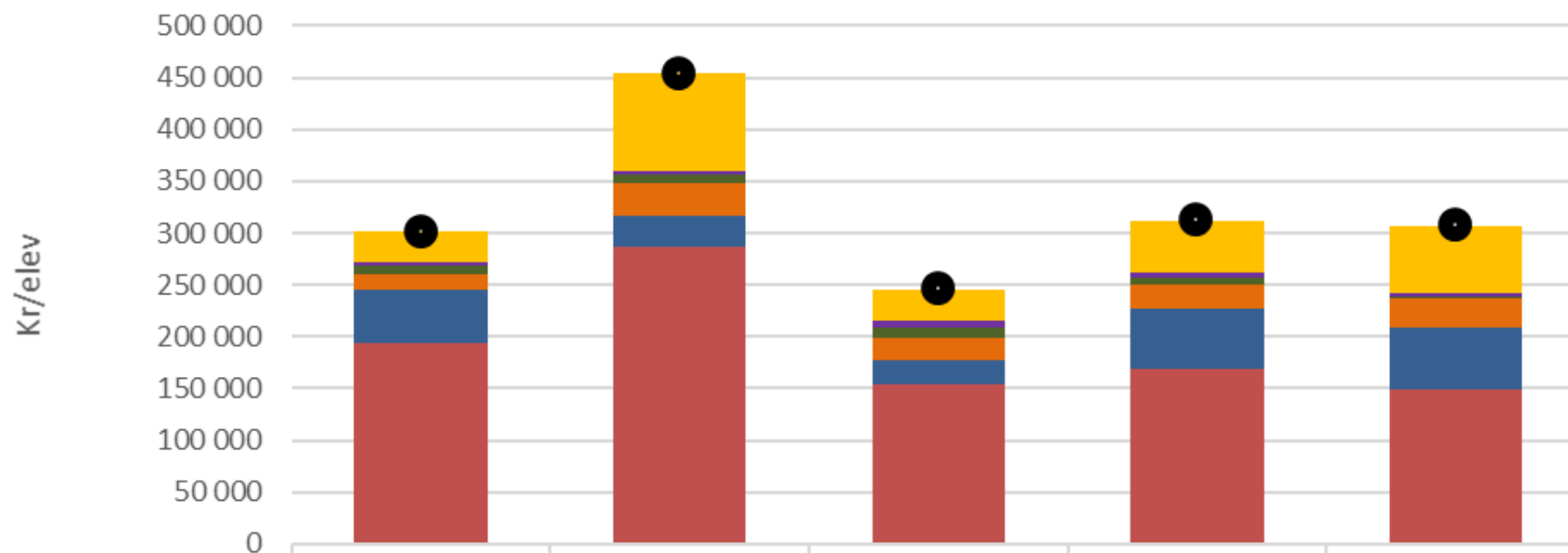
Kostnad kommunal gymnasiesärskola

Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal gymnasiesärskola

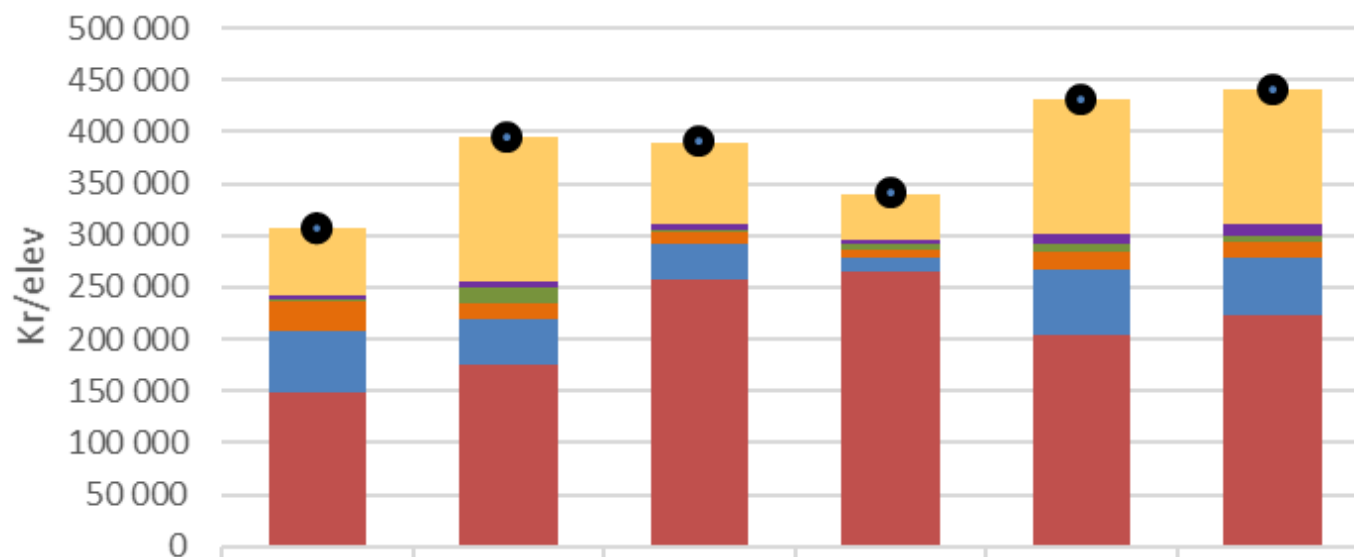

Kostnad för kommunala gymnasiesärskolans delar, kr/elev

	2 015	2016	2017	2018	2019
● Övriga kostnader	29 300	93 600	30 800	49 800	64 900
■ Elevhälsa	4 170	3 850	5 740	4 670	3 040
■ Måltider	8 300	7 700	10 200	7 600	2 100
■ Lärverktyg	13 900	31 400	21 400	23 300	28 400
■ Lokaler	52 400	30 900	23 700	57 000	60 200
■ Undervisning	193 100	286 200	154 100	169 800	148 300
● Total kostnad	301 300	453 600	245 800	312 100	306 900

Jämförelse av kommunala gymnasiesärskolans delar 2019

	Osby	Hässleholm	Kristianstad	Älmhult	Länet	Riket
Övrigt	64 900	139 400	78 300	45 100	130 007	129 300
Elevhälsa	3 040	6 150	5 200	2 530	9 381	10 820
Måltider	2 100	13 700	2 900	5 400	6 913	7 200
Lärverktyg	28 400	15 700	10 900	8 500	17 943	14 300
Lokaler	60 200	44 400	34 600	14 000	61 700	56 200
Undervisning	148 300	175 100	257 500	264 500	204 633	222 700
Totalt	306 900	394 500	389 400	340 100	429 373	440 500

Genomsnittspriser introduktionsprogrammen och gymnasiesärskolan

Genomsnittligt pris	IM/ elev	Gysär/elev	"Rikspris" IM	Rikspris gysär
Kostnad alla folkbokförda elever	237 461	330 001	128 715	365 300
- varav elever i egen regi	228 616	312 574	128 715	365 300
- därav Ekbackeskolan	190 635		128 715	
- därav Yrkesskolan	312 574	312 574	128 715	365 300
- varav elever hos annan huvudman	171 813	336 915	128 715	365 300
Pris från andra kommuner för elever i Osby	197 081	312 574		
Pris för elever hos andra huvudmän	189 603	336 915		
Om elever som går i annan kommun skulle gå i Osby	190 635	312 574		
Om elever i Osby skulle gå i hos annan huvudman	189 603	336 915		

Vad vi har sett 1

- Det verkar saknas en gemensam bild av vad ni vill med gymnasieverksamheten, vad den får det kosta och vilka nyckeltal och jämförelser som ska användas.
- Att det saknas en gemensam bild verkar ha lett till att siffror och kostnader ifrågasätts och tolkas olika inom och mellan såväl den politiska nivån som tjänstemannanivån.
- Det verkar vara en god stämning och ett välfungerande samarbete mellan förvaltning och nämnd men uppföljning av kostnader kopplade till måluppfyllelse kan utvecklas.
- Ramarna för gymnasieverksamheten verkar i för låg grad utgå från volym och prioriteringar.
- Det finns siffror som sticker ut, t.ex. hög nettokostnadsavvikelse, olika elevuppgifter, hög lärartäthet, inget tak (eller golv) för elevintag, efterkalkyl av faktisk kostnad per program saknas.

Vad vi har sett 2

- Att lokal- och kapitalkostnader täcks centralt kan leda till ett minskat incitament att ”spara” lokalt.
- Det verkar inte fullt ut göras kostnadsanalyser (i förhållande till måluppfyllelse) vid upprättandet av nya verksamheter, t.ex. Yrkesskolan, Calcio, fordonsprogrammet på Yrkesskolan.
- Det verkar inte ha gjorts en ordentlig genomlysning av blockläsningens effekter på lokalutnyttjandet och om det skulle vara möjligt att även utnyttja onsdagarna för undervisning.
- Frågetecken kring kostnaderna för Yrkesskolans verksamhet.
- Övrigt - frågetecken kring en låg måluppfyllelse i grundskolan men god genomströmning (andelen elever med gymnasieexamen inom tre år) i gymnasieskolan.

Medskick från SKR 1

- Det kan behövas en tydligare politisk styrning.
- Bestäm vilka nyckeltal som ska följas och vilka jämförelser som ska göras.
- Skapa en gemensam bild av nuläget och av samtliga utbildningskostnader = beslutsunderlag.
- Utifrån beslutsunderlaget
 - bestäm vilken gymnasieverksamhet som ni vill ska erbjudas i Osby och varför (vision),
 - se över dimensioneringen: vilka program/inriktningar och antal platser (sätt såväl tak som golv),
 - se över gymnasieverksamhetens organisation.

Medskick från SKR 2

- Ta mer hänsyn till demografi/volymer vid resursfördelningen.
- Bygg en gymnasieverksamhet som ni kan påverka, dvs. som i huvudsak utgår från era egna elever (riskabelt att vara beroende av ”externa” elever).
- För en diskussion om vilka elever som Yrkesskolan är till för – ska t.ex. individuellt alternativ erbjudas både i Ekbackeskolan och i Yrkesskolan?
- Se över organisation och kostnader av blockläsning och idrottsprofil (även musik).

TACK för ett mycket givande uppdrag!

Mona Fridell, avdelningen för ekonomi och styrning
Annika Hellewell, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad